Dosarul nr.2-10780/25
2-25073216-12-2-23052025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

01 decembrie 2025 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Andrei Ojoga
Grefier Lusine Sarchisean

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ilia Donica împotriva Institutului Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale privind constatarea faptului, obligarea pârâtului la plata diferențelor și recuperarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 19 mai 2025, Ilia Donica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Institutului Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale, , obligarea pârâtului la plata diferențelor și recuperarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit fișei de repartizare din 23 mai 2025, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Eleonora Badan-Melnic.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 mai 2025, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată în baza art.167 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă referitor la certificarea înscrisurilor atașate la seturile cererii de chemare în judecată.

La 10 iunie 2025, potențiala parte reclamantă a înlăturat respectivul neajuns.

Potrivit fișei de repartizare din 16 septembrie 2025, cauza a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Andrei Ojoga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 septembrie 2025, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 septembrie 2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 noiembrie 2025, s-a respins cererea părții pârâte de invocare a excepției de tardivitate.

Argumentele participanților la proces

Argumentele părții reclamante

Ilia Donica a fost angajat în cadrul fostului Institut de Pomicultură, iar în anii 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 și 2008 a obținut următoarele venituri brute:

Pe anul 2003 venitul a constituit 53753,79 lei. Din această sumă, contribuțiile individuale au fost achitate doar pentru 29448 lei. Suma necontribuitivă este de 24305,79 lei.

Pe anul 2004 venitul a constituit 71355,56 lei. Din această sumă, contribuțiile individuale au fost achitate doar pentru 27088 lei. Suma necontribuitivă este de 44267,56 lei.

Pe anul 2005 venitul a constituit 57595,42 lei. Din această sumă, contribuțiile individuale au fost achitate doar pentru 38526,50 lei. Suma necontribuitivă este de 19068,92 lei.

Pe anul 2006 venitul a constituit 47932,31 lei. Din această sumă, contribuțiile individuale au fost achitate doar pentru 43470 lei. Suma necontribuitivă este de 4462,31 lei.

Pe anul 2007 venitul a constituit 106566,15 lei. Din această sumă, contribuțiile individuale au fost achitate doar pentru 66718 lei. Suma necontribuitivă este de 39848,15 lei.

Pe anul 2008 venitul a constituit 228367,71 lei. Din această sumă, contribuțiile individuale au fost achitate doar pentru 152086 lei. Suma necontribuitivă este de 76281,71 lei.

În conformitate cu cota de contribuție pe anul 2003 ce constituie 1% rezultă o datorie de 243,05 lei; pe anul 2004 (2%) de 889,35 lei; pe anul 2005 (2%) de 381,37 lei; pe anul 2006 (3%) de 133,86 lei; pe anul 2007 (4%) de 1593,92 lei și pe anul 2008 (5%) o datorie de 3814,88 lei.

Conform prevederilor legale în vigoare la data respectivă, angajatorul avea obligație legală de a reține și vira contribuțiile individuale de asigurări sociale către CNAS. Această neplată a afectat cuantumul pensiei sale, întrucât veniturile reale nu sunt reflectate în calculul punctajul mediu anual pe această perioadă, ce sunt incluse în dosarul de pensionare nr.*****, eliberat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale din s.Botanica.

La 17 aprilie 2025, reclamantul a depus cerere prealabilă în adresa părții pârâte, pentru a întreprinde măsurile de achitare a sumelor neachitate către CNAS, la care a primit răspuns la 27 aprilie 2025, potrivit căruia Institutul a calculat și achitat impozitele pe perioadele anilor 2003 – 2008, ceea ce nu corespunde realității.

Astfel, partea reclamantă solicită constatarea faptului că Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, în calitate de succesor al fostului Institut de Pomicultură nu a achitat integral contribuțiile de asigurări sociale aferente veniturilor realizate de Ilia Donica în perioada anilor 2003 – 2008; obligarea pârâtului la plata diferențelor în cuantum pe anul 2003 de 243,05 lei, pe anul 2004 de 889,35 lei, pe anul 2005 de 381,37 lei, pe anul 2006 de 133,86 lei, pe anul 2007 de 1593,92 lei și pe anul 2008 de 3814,88 lei. La fel, partea reclamantă a solicitat ca pârâtul să suporte toate cheltuielile de judecată.

Argumentele intervenientului accesoriu

Potrivit legislației în vigoare sistemul public de asigurări sociale obligatorii este un sistem organizat de stat pe principiul contributivității obligatorii, prin care se realizează plata de prestații sociale, respectiv orice prestație de asigurări sociale se cuvine asiguratului, în condițiile Legii privind sistemul public de pensii, corelativ obligațiunilor privind plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Realizarea stagiului de cotizare constituie o condiție necesară stabilirii prestațiilor sociale, aceasta reprezintă însumarea perioadelor de activitate în care au fost achitate contribuții de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Potrivit prevederilor pct.68-69 ale Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.165/2017, stagiul de cotizare se confirmă în baza documentelor eliberate de la locul de muncă, serviciu, studii sau alte activități care se include în stagiul de cotizare ori a documentelor eliberate de organizații ierarhic superioare, precum și de instituțiile de arhivă.

În urma introducerii evidenței individuale de asigurări sociale (după 01 ianuarie 1999), stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

După implementarea evidenței individuale a contribuțiilor de asigurări sociale, (01.01.1999) venitul asigurat se calculează în baza datelor din evidența individuală.

În contextul dat, reiterează faptul că potrivit prevederilor art.7 al Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, dovada stagiului de cotizare se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public al asigurărilor sociale.

Ca urmare, stabilirea prestațiilor sociale după 01.01.1999, se efectuează în baza datelor din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale (bază unică de date despre persoanele fizice și juridice contribuabile la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și despre beneficiarii de prestații de asigurări sociale).

Respectiv, până la data de 01.01.2018, Registrul prenotat se forma în baza datelor declarate de către angajatori prin intermediul declarațiilor persoanelor asigurate REV-5, ceea ce asigură acumularea informațiilor la conturile personale de asigurări sociale referitoare la angajator și perioada de activitate a asiguratului, fondul de remunerare a muncii și alte recompense, mărimea contribuțiilor de bază și individuale calculate și transferate la bugetul asigurărilor sociale, prin urmare, stagiul de cotizare și venitul asigurat sunt utilizate ulterior la stabilirea diferitor tipuri de prestații de asigurări sociale.

Astfel, în scopul creării Registrului menționat, angajatorii sunt obligați să prezinte Caselor Teritoriale de Asigurări Sociale, declarațiile persoanelor asigurate privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, semnate de către administrația entității (contabil și director) și autentificate prin ștampilă.

Aceste declarații erau întocmite în baza actelor de evidență contabilă și în corespundere cu declarațiile 4-BASS întocmite pe toată entitatea.

Întocmirea și depunerea acestor declarații este prevăzută de Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și Legii bugetului asigurărilor sociale de stat.

Prin urmare, potrivit Legii nr.489/1999, declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și declarația privind evidența nominală a asiguraților sunt parte componentă a dării de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, care se completează în modul și în forma stabilite de către Ministerul Finanțelor, se prezintă de plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat Serviciului Fiscal de Stat.

Potrivit art.35 al Legii nr.489/1999: (1) Colectarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, controlul corectitudinii calculării și virării lor în termen la bugetul asigurărilor sociale de stat se efectuează de către Serviciului Fiscal de Stat în conformitate cu drepturile atribuite acestuia și în modul stabilit de legislația fiscală. (1^1) În cazul încălcării de către plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat a regulilor de calculare a contribuțiilor de asigurări sociale, Serviciul Fiscal de Stat aplică măsuri după cum urmează: a) diminuarea cuantumului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii stabilite în sumă fixă se sancționează cu o amendă egală cu suma cu care a fost diminuat cuantumul; b) diminuarea cuantumului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, prin neprezentarea sau prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat a unei dări de seamă fiscale cu informații sau date neveridice atrage răspunderea contribuabililor conform titlului V din Codul

fiscal nr. 1163/1997; c) contribuțiile de asigurări sociale se estimează prin metode și surse indirecte, în conformitate cu prevederile Codului fiscal nr. 1163/1997; d) pe lângă amenda aplicată conform lit. a) și b), de la plătitori se va percepe suma cu care au fost diminuate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii ori suma contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, calculate la suma cu care a fost diminuată baza de calcul, și se vor calcula majorări de întârziere (penalități) pentru nevirarea în termen la bugetul asigurărilor sociale de stat a sumei respective; e) sumele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, calculate în rezultatul controlului fiscal, se distribuie pe conturile individuale ale persoanelor asigurate. Informația cu privire la descifrarea sumelor recalculate se declară de către plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, luând în calcul și contribuțiile declarate anterior, pentru perioada la care se referă recalculul, în termen de 30 de zile calendaristice de la data emiterii deciziei asupra cazului de încălcare a legislației, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor. (1^2) În cazul constatării în activitatea angajatorului a utilizării muncii nedeclarate sau a achitării salariului ori a altor plăți fără reflectarea acestora în evidența contabilă, Inspectoratul de Stat al Muncii sesizează Serviciul Fiscal de Stat imediat, dar nu mai târziu de 10 zile de la data constatării faptelor menționate, pentru întreprinderea măsurilor de conformare benevolă sau forțată. (1^3) În cazul în care nu sunt disponibile alte informații pentru estimarea perioadei faptelor prevăzute la alin.(1^2), se prezumă că acestea au o durată de cel puțin 6 luni. (2) Evidența contribuțiilor de asigurări sociale se face prin structurile teritoriale ale Casei Naționale, pe baza codului personal de asigurări sociale. (3) Păstrarea și evidența datelor privind contribuțiile de asigurări sociale, pe fiecare asigurat, le efectuează Casa Națională și structurile sale teritoriale. (4) Sumele datorate sub orice formă Casei Naționale se vor urmări, ca și veniturile statului, prin Serviciului Fiscal de Stat și prin intermediul judecătoriilor.

Astfel, angajatorii, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare - lunar, până la data de 25 a lunii următoare celei de gestiune, iar în cazul lichidării - în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării bilanțului de lichidare sunt obligați să prezinte declarațiile privind calcularea și transferarea contribuțiilor de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Instrucțiunile privind modul de întocmire și de prezentare a declarațiilor se aprobă de Ministerul Finanțelor.

Potrivit prevederilor art.17 alin.(4) al Legii menționate, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorie în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) se aprobă anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Potrivit prevederilor art.17 alin.(3) din aceiași lege, categoriile de plătitori și de asigurați, cotele de contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, baza de calcul a acestora și termenele de virare la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și tipurile prestațiilor sociale asigurate sunt prezentate în anexa nr.1 la prezenta lege.

Conform art.20 alin.(1) al Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, calculul și plata contribuției de asigurări sociale datorate de asigurații angajați prin contract individual de muncă și de angajatorul acestora, se fac lunar de către angajator.

Această obligație a angajatorului este prevăzută expres în Legile bugetului asigurărilor sociale de stat pe fiecare an în parte.

Respectiv, angajatorul este obligat să achite contribuțiile de asigurări sociale de stat în bugetul asigurărilor sociale de stat din salariul și veniturile din care se calculează contribuții de asigurări sociale pentru perioada de referință, dacă legea nu prevede altfel.

Ca urmare, celor expuse, Casa Națională, atrage atenția instanței de judecată, că potrivit acelorași Legi BASS, angajatorul avea obligația de prezenta către organul de asigurări sociale inclusiv a declarațiilor privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

La acest capitol mai remarcăm, că potrivit art.57 alin.(3) din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, angajatorii persoane fizice și juridice sunt obligați să pună la dispoziția Casei Naționale și a structurilor ei teritoriale datele și documentele necesare atribuirii codului personal de asigurări sociale, ținerii evidenței stagiului de cotizare și plății contribuțiilor de asigurări sociale conform unei metodologii elaborate de Casa Națională.

Astfel, ținerea evidenței stagiului de cotizare și plății contribuțiilor de asigurări sociale se făcea pe baza declarațiilor privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii forma - 4 BASS, cât și conform declarațiilor persoanelor asigurate pentru toți angajații întreprinderii forma - REV 5.

Declarațiile 4 BASS și REV 5, sunt obligatorii spre prezentare de către plătitorii contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat (angajatori) către organul de asigurări sociale, în condițiile și în termenii prevăzuți la art.5 din Legea nr.489/1999, în vigoare până la 01.01.2018.

Cu alte cuvinte, pe lângă faptul că angajatorul avea obligația de a achita contribuțiile de asigurări sociale de stat, angajatorul mai avea și obligația de a prezenta Casei Naționale și declarațiile privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat pentru angajați (inclusiv pentru reclamant), pentru perioada vizată.

Respectiv, ținând cont de faptul, că angajatorul poartă responsabilitatea pentru prezentarea declarațiilor persoanelor asigurate REV-5 corecte și veridice pe toți angajații entității, reclamanta urmează să se adreseze la angajator, care are împuternicirea de completare/corectare a datelor declarate inițial.

Astfel, odată cu completarea contului personal de asigurări sociale cu informația restantă, realizând stagiului de cotizare necesar, reclamantul deja se poate adresa la Casa Teritorială de Asigurări Sociale, conform vizei de domiciliu, întru realizarea dreptului pretins, la caz, recalcularea pensiei.

Reieșind din cele expuse, Casa Națională solicită instanței de judecată să dea o apreciere obiectivă și multiaspectuală celor invocate în prezenta referință.

În ședința de judecată, partea reclamantă a indicat că susține pe deplin cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea acesteia în sensul formulat.

În ședința de judecată din 24 noiembrie 2025, reprezentantul părții pârâte a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind una neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul intervenientului accesoriu a indicat că lasă la discreția instanței soluționarea prezentului caz.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei în raport cu circumstanțele stabilite și normele aplicabile speței, instanța ajunge la concluzia de a admite în parte cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

Conform art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce*

justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Conform art.121 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Iar în conformitate cu prevederile art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.*

Conform art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă, *faptele invocate de una din parţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat*.

Prin Hotărârea Guvernului nr.761 din 24 iunie 2008, cu scopul de a optimiza infrastructura sferei științei și inovării din sectorul agroalimentar, s-a decis contopirea întreprinderilor de stat: Institutul de Pomicultură, Institutul de Viticultură şi Vinificaţie, Centrul pentru Culturi Nucifere, Institutul de Tehnologii Alimentare şi subdiviziunile pentru Culturi legumicole şi cartof, ale Institutului de Fitotehnie „Porumbeni”. Astfel s-a format Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare.

Prin Hotărârea Guvernului nr.668 din 25 septembrie 2024, Instituţia Publică Institutul de Pedologie, Agrochimie şi Protecţie a Solului „Nicolae Dimo” (persoană juridică absorbantă) s-a reorganizat prin fuziunea (absorbţia) persoanelor juridice: 1.1. Instituţia Publică Institutul Ştiinţifico-Practic de Horticultură şi Tehnologii Alimentare; 1.2. Instituţia Publică Institutul Ştiinţifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie şi Medicină Veterinară; 1.3. Instituţia Publică Centrul pentru Ameliorarea şi Reproducţia Animalelor, inclusiv Centrul pentru cercetare a resurselor genetice acvatice „ACVAGENRESURS” (cu statut de sucursală); 1.4. Instituţia Publică Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante.

La fel, denumirea Instituţiei Publice Institutul de Pedologie, Agrochimie şi Protecţie a Solului „Nicolae Dimo” a fost modificată în Instituţia Publică Institutul Naţional de Cercetări Aplicative în Agricultură şi Medicină Veterinară.

Din circumstanțele speței rezultă că, reclamantul Ilia Donica a activat în calitate de salariat în cadrul fostului Institut de Pomicultură în perioada anilor 2003 – 2008, perioadă în care a realizat venituri salariale a căror valoare este confirmată prin datele oficiale extrase din evidența individuală de asigurări sociale, înregistrate la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Potrivit extrasului contului personal, veniturile salariale brute declarate ale reclamantului pentru anii respectivi sunt următoarele: 53753,79 lei pentru anul 2003; 71355,56 lei pentru anul

2004; 57595,42 lei pentru anul 2005; 47932,31 lei pentru anul 2006; 106566,15 lei pentru anul 2007 și 228367,71 lei pentru anul 2008.

Conform aceluiași document, contribuțiile individuale efectiv achitate, adică virate către bugetul asigurărilor sociale, au fost efectuate doar pentru o parte din veniturile obținute, respectiv pentru 29448 lei în 2003; 27088 lei în 2004; 38526,50 lei în 2005; 43470 lei în 2006; 66718 lei în 2007 și 152086 lei în 2008.

În consecință, reclamantul susține că a fost privat de reflectarea integrală a veniturilor sale în contul personal de asigurări sociale, fapt care a afectat direct calculul punctajului mediu anual și, prin urmare, cuantumul pensiei stabilite în baza dosarului de pensionare nr.*****, gestionat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica.

Instanța constată că obiectul cererii de chemare în judecată constă, pe de o parte, în constatarea neexecutării obligației legale de plată integrală a contribuțiilor de asigurări sociale de către angajator și, pe de altă parte, în obligarea acestuia la plata diferențelor restante, cu efectul corectării contului personal al reclamantului, în vederea reflectării corecte a stagiului de cotizare.

În conformitate cu art.20 alin.(1) (la data în vigoare conform circumstanțelor speței) din Legea nr.489-XIV din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, *calculul şi plata contribuţiei de asigurări sociale datorate de asiguraţii angajaţi cu contract individual de muncă şi de angajatorul acestora se fac lunar de către angajator*.

Analizând temeinicia cererii sub aspectul fondului raportului juridic dedus judecății, instanța reține că în conformitate cu prevederile art.20 alin.(1) din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, calculul și plata contribuției de asigurări sociale datorate de asigurații angajați prin contract individual de muncă și de angajatorul acestora se fac lunar de către angajator. Această obligație este una imperativă, având caracter continuu și corespunzând unui regim legal de natură publică, în vederea garantării dreptului constituțional la protecție socială. Angajatorul este subiectul responsabil pentru declararea și achitarea atât a contribuțiilor de bază cât și a celor individuale în contul persoanei asigurate, în temeiul declarațiilor 4-BASS și REV-5, în conformitate cu metodologia aprobată în acest sens.

Din probele administrate în dosar rezultă că pentru perioada 2003 – 2008 angajatorul, respectiv fostul Institut de Pomicultură, contopit în Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, iar ulterior reorganizat în Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, nu a declarat integral veniturile realizate de reclamant în evidența nominală transmisă către CNAS, astfel încât contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii nu au fost achitate în proporție corespunzătoare salariului brut efectiv încasat de acesta. Această omisiune a produs consecințe juridice negative asupra dreptului reclamantului la stabilirea prestației de pensie pe baza unui stagiu complet de cotizare și a unui punctaj real.

Conform art.57 alin.(3) din legea nr.489-XIV din 08 iulie 1999, *angajatorii persoane fizice şi juridice sînt obligaţi să pună la dispoziţia Casei Naţionale şi a structurilor ei teritoriale datele şi documentele necesare atribuirii codului personal de asigurări sociale, ţinerii evidenţei stagiului de cotizare şi plăţii contribuţiilor de asigurări sociale conform unei metodologii elaborate de Casa Naţională*.

În sistemul de evidență individuală post-1999, obligația de completare și corectare a datelor privind veniturile și contribuțiile asiguratului revine exclusiv angajatorului. CNAS a accentuat faptul că fără rectificarea datelor declarative din partea entității angajatoare, aceasta nu poate opera modificări din oficiu în conturile individuale ale persoanelor asigurate.

Această poziție este în deplin acord cu regimul legal incident, în sensul că CNAS nu poate rectifica sau completa din proprie inițiativă informațiile declarate de angajatori, ci doar în baza

unor declarații rectificative sau în urma unor hotărâri judecătorești care constată erori sau omisiuni imputabile angajatorului și dispun măsuri de remediere.

În speță, instanța apreciază că reclamantul s-a adresat instanței în mod legitim, solicitând constatarea inexistenței plăților integrale și obligarea entității angajatoare, în forma sa succesoare, să efectueze virările restante, tocmai pentru a permite CNAS să rectifice contul personal de asigurări sociale și să reconfigureze punctajul contributiv necesar recalculării pensiei.

Pe de altă parte, instanța observă că, în răspunsul remis reclamantului prin scrisoarea nr.499(5)/1 din 24 aprilie 2025, Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară a reiterat teza prescripției și a invocat faptul că „a calculat și achitat impozitele" pentru perioada 2003 – 2008, precum și că aceste sume sunt considerate achitate „în temeiul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova privind amnistia fiscală". Totodată, pârâtul a făcut referire la sumele executate în temeiul hotărârilor anterioare (70080 lei și 39945 lei), dar fără a aduce dovezi că aceste plăți se referă la contribuțiile individuale neachitate pentru salariile reclamantului, pentru perioada litigioasă. Lipsa acestor dovezi, în contextul existenței unui tabel nominal cu contribuțiile efectiv reflectate în contul personal CNAS, care confirmă existența unor diferențe semnificative între fondul total de retribuire și sumele contributive, conduce la concluzia că apărarea pârâtului este una formală și neacoperită cu probe.

Din analiza tabelului intitulat „Lista contribuțiilor individuale incluse în calcularea Vav pe ani", emis de CNAS, rezultă cu claritate că pentru anii 2003 – 2008 veniturile reflectate și utilizate pentru calculul punctajului sunt semnificativ mai mici decât cele efectiv obținute de reclamant. De exemplu, pentru anul 2003, este indicată suma contributivă de 29448 lei, în loc de 53753,79 lei; pentru anul 2004 – 27088 lei din 71355,56 lei; pentru anul 2005 - 38526,50 lei din 57595,42 lei; pentru anul 2006 – 43470 lei din 47932,31 lei; pentru anul 2007 – 66718 lei din 106566,15 lei; pentru anul 2008 – 152086 lei din 228367,71 lei.

Diferențele respective, cumulate, sunt considerabile și au influențat punctajul anual individual, afectând în mod direct nivelul pensiei acordate ulterior reclamantului.

În ceea ce privește eventualul efect exonerator al amnistiei fiscale menționate de pârât, instanța subliniază că amnistia poate produce efecte doar în ceea ce privește scutirea de penalități, amenzi sau executări silite asupra debitorului public, dar nu produce efectul juridic al acoperirii obligațiilor neachitate anterior prin ficțiune legală. Or, amnistia nu produce efectul subrogării contribuțiilor în lipsa virării efective a acestora în contul bugetului asigurărilor sociale și nici nu echivalează cu o regularizare a evidenței individuale fără o plată corespunzătoare sau o corectare declarativă.

Astfel, în măsura în care pârâtul nu a dovedit că a declarat și achitat integral contribuțiile aferente salariilor brute încasate de reclamant, iar diferențele respective sunt dovedite și cuantificate cu precizie în dosar, instanța constată întemeiată cererea reclamantului sub aspectul constatării nevirării contribuțiilor respective.

Instanța, analizând capătul de cerere formulat de reclamantul Donică Ilia privind obligarea pârâtului Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară la plata diferențelor de contribuții individuale de asigurări sociale pentru anii 2003 – 2008, constată că acesta este întemeiat atât în fapt, cât și în drept.

În fapt, din probele administrate în cauză, inclusiv din extrasul contului individual de asigurări sociale emis de CNAS, rezultă că pentru perioada 2003 până în 2008, veniturile salariale efectiv realizate de reclamant nu au fost integral supuse reținerii și virării contribuțiilor individuale de asigurări sociale, deși legea impunea acest lucru în mod imperativ. Materialele

cauzei atestă că pentru fiecare an în parte, angajatorul a achitat contribuții individuale numai pentru o parte din salariul brut realizat de reclamant, diferențele fiind omise din declarațiile depuse la CNAS și, implicit, neînregistrate în contul individual al acestuia.

Reclamantul a indicat în mod expres cuantumul sumelor necontributive pentru fiecare an, precum și cota legală a contribuției individuale aplicabilă anual, conform legislației în vigoare la acea dată. Astfel, din analiza cumulativă a datelor prezentate și coroborate cu reglementările legale aferente fiecărui an bugetar, se confirmă că: pentru anul 2003, suma de venit necontributiv a fost de 24305,79 lei, iar contribuția individuală aferentă (1%) este de 243,05 lei; pentru anul 2004, suma necontributivă a fost de 44267,56 lei, iar contribuția individuală (2%) este de 885,35 lei; pentru anul 2005, suma necontributivă a fost de 19068,92 lei, iar contribuția individuală (2%) este de 381,37 lei; pentru anul 2006, suma necontributivă a fost de 4462,31 lei, iar contribuția individuală (3%) este de 133,86 lei; pentru anul 2007, suma necontributivă a fost de 39848,15 lei, iar contribuția individuală (4%) este de 1593,92 lei; pentru anul 2008, suma necontributivă a fost de 76281,71 lei, iar contribuția individuală (5%) este de 3814,08 lei.

Toate aceste calcule au fost verificate de instanță în raport cu Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru fiecare an de referință și sunt conforme cotelor stabilite anual pentru contribuțiile individuale datorate de salariați. Instanța reține că, potrivit art.20 alin.(1) din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, obligația de reținere și virare a contribuției individuale revine exclusiv angajatorului, care trebuie să asigure nu doar plata propriu-zisă, ci și reflectarea corectă și integrală a sumelor în declarațiile fiscale și evidențele CNAS.

Din considerentele reflectate supra, instanța de judecată concluzionează necesitatea admiterii cererii de chemare în judecată ca fiind una întemeiată, iar din considerentul admiterii de către partea reclamantă a unor erori de calcule, admiterea acțiunii urmează a fi una parțială.

Ținând cont de prevederile art.94 Cod de procedură civilă, instanța de judecată concluzionează necesitatea admiterii cerinței părții reclamante ce se referă la recuperarea cheltuielilor de judecată. Respectiv, din contul părții pârâte în contul părții reclamante urmează a fi încasată suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru pentru intentarea procesului de judecată.

În conformitate cu art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite în parte cererea de chemare în judecată.

Se constată că Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară (*IDNO* *****), în calitate de succesor al fostului Institut de Pomicultură și Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, nu a achitat integral contribuțiile de asigurări sociale aferente veniturilor realizate de Ilia Donica (*IDNP* *****) în perioada anilor 2003 – 2008.

Se obligă Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară (*IDNO* *****), în calitate de succesor al fostului Institut de Pomicultură și Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, să vireze suplimentar în bugetul asigurărilor sociale de stat cu destinația contului individual al reclamantului Ilia Donica (*IDNP* *****), cu titlu de contribuții de asigurări sociale, gestionat de Casa Națională de Asigurări Sociale, a următoarelor sume: pentru anul 2003 suma de 243,05 lei; pentru anul 2004 suma de 885,35 lei; pentru anul 2005 suma de 381,37 lei; pentru anul 2006 suma de 133,86 lei; pentru anul 2007 suma de 1593,92 lei; pentru anul 2008 suma de 3814,08 lei.

Se încasează de la Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară (*IDNO* *****) în beneficiul lui Ilia Donica (*IDNP* *****) suma de 200 lei (*două sute lei*) cu titlu de taxă de timbru.

În rest, cerințele se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecător (*semnătură*) Andrei Ojoga
Copia corespunde originalului,
Judecător *Andrei Ojoga*